

"Навчати тілесним вправам, може тільки людина, що сама вмiє їх робити і що сама випробувала на собі все значення роботи, що повторюється як з боку засвоєння навички, так і з боку загального його психофізіологічного впливу";

"Учитель повинен мати абсолютно ясне уявлення про кожну вправу, що викладається ним. Він повинен розуміти мету її вивчення, її місце в системі загальної фізичної освіти. Ця мета повинна досягатися з найменшим утрудненням для учнів і з найбільшою вигідністю для його фізичного розвитку".

"Для правильної постановки фізичного розвитку в нашій загальноосвітній школі нам потрібні освічені керівники тілесних вправ, керівники, які розуміли б виховне і освітнє значення цих вправ і зміни б викладати їх з найбільшою користю для усестороннього фізичного розвитку учнів. Нам потрібно мати школу, в якій існували б такі керівники і яка була б центром для дозволу всіх теоретичних і практичних питань, пов'язаних з фізичною освітою".

25.02.1917р. - Бутовський помер і похований у Петербурзі.

14.10.2006р. відбулося відкриття пам'ятника О.Д.Бутовському в Полтаві на Майдані Незалежності.

Література:

1. Агеєвц В.У. И генерал Бутовский для России. М.:Советский спорт, 1994. С. 29.
2. Олимпийская энциклопедия: Изд. "Советская энциклопедия".- М., 1980. С.246.
3. Суник А. Первый член МОК для России /Олимпийская панорама, 1980. № 2.- С.12-34.
4. Суник А.Б. Зарождение международного олимпийского движения и российская пресса /Теория и практика физической культуры, 1996, №10, С.8-15.
5. Суник А.Б. Первый член МОК для России //Олимпийская панорама. 1984, №2, С.38-40.

ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ВОЛИНИ

Михайло Мороз, Анатолій Тучак

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Як відомо, туристська діяльність виконує цілий ряд функцій: оздоровчу, спортивно-тренувальну, пізнавальну, екскурсійну,

комунікативну та ін. Кожна з них є важливою, а в комплексі доповнюючи одна одну, вони справляють на учасників близьких і далекий подорожей ефективний виховний вплив, сприяють формуванню всебічно розвинутого громадянина сучасної України.

Вкрай важливим, під час туристських походів, є пізнання нових місць, вивчення рідного краю в історичному, географічному, геологічному аспектах, відвідування історичних місць, пов'язаних з іменами видатних людей. Саме тому дуже важливим є знання туристсько-рекреаційних ресурсів місцевості, де проводяться туристські походи.

Волинська область розташована на північному заході України. Територія Волині займає 20,2 кв. км. На ній виділяють два види ландшафтів: поліський і лісостеповий [1]. Поліські ландшафтні райони лісисті, заболочені, із значною кількістю заплавлених та карстових озер. Лісостепові райони мають долинно-грядовий рельєф. Лісова рослинність складає 20 % території зони.

Клімат області помірно-континентальний: зима м'яка із нестійкими морозами; літо тепле, нежарке; весна і осінь затяжні, сприятливі для рекреації. Літом жарка погода буває дуже рідко. У липні-серпні умови на території області сприятливі для проведення широкого комплексу кліматолікування.

Температура води у переважній більшості озер області стає придатною для відкриття купального сезону з другої декади червня. Купальний сезон триває в середньому 80 днів.

Утворення стійкого снігового покриву відбувається о другій-третьій декаді грудня на всій території області. Сприятливий період для організації зимових видів туризму та відпочинку триває в середньому 50 днів. Найкращими для розвитку рекреації в зимовий період є північні райони області.

Згідно з оцінкою типів погоди для відпочинку, лікування, туризму погода Волинської області є сприятливою для розвитку всіх видів рекреаційної діяльності [13].

Волинь має потужні лісові ресурси. Площа лісових угідь Волинської області складає 695 тис. га. У ній функціонує 14 держлісгоспів та Шацький національний природний парк. Отже, лісові ресурси займають провідне місце в структурі природно-рекреаційного потенціалу області та можуть задовольняти різноманітні потреби рекреантів і туристів у короткотривалому, довготривалому відпочинку, лікуванні, оздоровленні, проведенні туристських походів.

Волинські ліси багаті грибами та ягодами. Їх збирання є одним із найпривабливіших і корисних видів відпочинку.

Проведення туристської діяльності потребує знань гідрографії краю. Найбільшими на території області є ріки Прип'ять, Стир, Турія, Стохід. Уздовж західного кордону області протікає Західний Буг, до його басейну в межах Волині належать 24 річки.

Площа озер області займає 150,9 кв. км. Значна частина належить озерам площею 1,01-5,0 кв. км та 20,1-25 кв. км. Обсяг озера Світязь становить майже половину обсягу всіх озер області.

У межах області виділяються три озерні райони: басейн Західного Бугу, межиріччя Західного Бугу і Прип'яті, басейн Прип'яті. У басейні Західного Бугу нараховується понад 80 озер, які об'єднуються в шацьку групу озер. Найбільше з них – озеро Світязь, довжина якого становить 9,3 км, ширина досягає 4,8 км, середня глибина озера -7 м, максимальна – 58,4 м.

На межиріччі Західного Бугу і Прип'яті розташована друга група озер. Найбільші озера цієї групи Тур, Оріховець, Волянське, Синове, які використовуються для відпочинку, купання та рибної ловлі в літній період. Їх дно, як правило, піщане, уздовж берегів є пляжні лінії, неподалік розміщуються лісові масиви.

У басейні річки Прип'ять знаходяться понад 20 заплавлених озер, площа кожного з них перевищує 10 га. Найбільшими озерами цієї групи є Люб'язь, Біле, Волянське, Дольське, Шипи, Сирче, Рогозне, Мале Люб'язьке.

Така кількість озер та рік дає змогу розвивати різноманітні види відпочинку та оздоровлення, пов'язані з використанням водних рекреаційних ресурсів, особливо різновидів водного туризму.

Важливе місце у переліку туристсько-рекреаційних ресурсів Волині посідають історико-культурні ресурси. До культурно-історичних пам'яток Волині належать археологічні знахідки, пам'ятки архітектури, музеї, картинні галереї, меморіальні дошки, обеліски, меморіали та ін. Найбільше пам'яток археології є в Луцькому та Володимир-Волинському районах.

На Волині нараховується понад 150 пам'яток архітектури, 101 з них – державного значення. В області проведено оцінку туристично-екскурсійних об'єктів за методикою, яка дає змогу поділити їх на три категорії вагомості (Табл. 1). До першої категорії належать особливо цінні об'єкти, до другої – об'єкти, що мають значний інтерес для туристів, до третьої категорії – інші [2].

Таблиця 1

*Розподіл екскурсійних об'єктів Волинської області
за категоріями вагомості*

Категорія	Пам'ятки					
	архітектури	істор	мистецтв	природи	археології	

I	-	38	37	-	7	82
II	33	8	-	-	1	42
III	14	5	3	3	1	26

Найцікавішим туристичним об'єктом Луцька є архітектурно-історичний заповідник "Старе місто". На його території знаходиться замок Любарта.

Святогорський монастир у с.Зимне Володимир-Волинського району є одним із небагатьох добре збережених споруд оборонного комплексу, побудованих одразу після прийняття християнства. У Берестечку зберігся монастирський комплекс з костелом 1765 р. На околиці Жидичина збереглися залишки городища X-XIІІ ст. В с. Рокині створено народний музей історії сільського господарства Волині, у с. Колодажне - Музей-садиба Лесі Українки.

Отже, у Волинській області є значна кількість цікавих пізнавальних об'єктів історії, культури, мистецтва. Більшість з них є екскурсійними і включені у туристичні маршрути.

Література:

1. Геренчук К.І. Природа Волинської області. _Львів: Каменярь, 1975. с.26-124.
2. Павлов В.І., Черчик Л.М. Рекреаційний комплекс Волині: Теорія, практика, перспективи: Луцьк: Надстир'я. 1998. -124с.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЬЮ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Василь Франчук, Лілія Бедрій-Ферцак

*Львівський державний університет внутрішніх справ
Львівський державний університет фізичної культури*

Постановка проблеми. Формування нової концепції державного управління у галузі фізичної культури і спорту вимагає наукового обґрунтування й удосконалення механізмів державного управління відповідно до суспільних потреб, міжнародних норм і стандартів. Механізми державного управління є визначальними детермінантами діяльності системи соціального захисту населення, тобто вони відображають окремі рівні, функції й структури системи і